

NỘI DUNG BÀI HỌC – NGŨ VĂN 6

Giáo viên: Thầy Vương và Cô Duyên

Cách thức nộp bài: Học sinh làm xong gửi về mail hoặc Messenger cho thầy, cô đang dạy môn Ngữ văn trên lớp của mình.

- Thầy Vương 0908513935. Địa chỉ mail: maivanvuong74@yahoo.com
- Cô Duyên 0989488745. Địa chỉ mail: duyenuyhn1903@gmail.com

Chúc các em học tập tốt.

TUẦN 22

Tiết 85

Quan sát, tưởng tượng, so sánh và nhận xét trong văn miêu tả

- **Phần 1:**
 - + Các em đọc các đoạn văn trong bài học sgk/27, 28.
 - + Trả lời các câu hỏi vào vở bài tập hoặc vở soạn bài .
- **Phần 2** : Nội dung bài học. Các em ghi vào vở bài học.

I. Quan sát, tưởng tượng, so sánh và nhận xét trong văn miêu tả.

1. Hãy đọc các đoạn văn dưới đây: (sgk/27, 28).

2. Trả lời các câu hỏi : (sgk/28).

a. Đặc điểm nổi bật của sự vật và phong cảnh ở mỗi đoạn.

- Đoạn 1: Dế Choắt gầy gò, ốm yếu, đáng thương.
- Đoạn 2: Cảnh tượng thiên nhiên thơ mộng, hùng vĩ của vùng sông nước Cà Mau.
- Đoạn 3: Vẻ đẹp và sức sống trỗi dậy của cây gạo.

b. Những từ ngữ, hình ảnh nổi bật:

- Đoạn 1 : Gầy gò, lêu nghêu, nặng nề, ngắn ngắn, ngơ ngơ...
- Đoạn 2 : Bủa giăng chi chít, mạng nhện, trời xanh, nước xanh, rì rào bất tận, mênh mông, âm âm...
- Đoạn 3 : chim ríu rít, tháp đèn khổng lồ, ngàn ngọn lửa, ngàn ánh nến trong xanh.
→ Người viết quan sát tỉ mỉ, tưởng tượng phong phú, so sánh, nhận xét chính xác, đa dạng.

c. Câu văn có sự liên tưởng, so sánh độc đáo.

- “ Cái chàng Dế Choắt... như một gã nghiện thuốc phiện” , “ Đã thanh niên ... như người cởi trần mặc áo gi-lê”.

- “ ... kênh rạch... như mạng nhện” , “ Cá nước bơi... như người bơi ếch” , “ rừng đước dựng nên cao ngất như hai dãy trường thành vô tận” .

- “ Cây gạo như tháp đèn khổng lồ” , “hàng ngàn ngọn lửa hồng tươi, hàng ngàn búp nõn là hàng ngàn ánh nến trong xanh”.

→ Các hình ảnh tưởng tượng và so sánh đặc sắc vì nó thể hiện được chân thực, tinh tế đối tượng được miêu tả. Gọi liên tưởng thú vị, độc đáo. Tác giả phải quan sát tỉ mỉ, kĩ lưỡng, tưởng tượng phong phú mới có thể viết được như thế.

3. Đọc đoạn văn sgk/28 của Đoàn Giỏi.

- Đoạn văn của Đoàn Giỏi bị lược đi một số từ như: âm âm, như thác, nhô lên hụp xuống như người bơi ếch, như hai dãy trường thành vô tận.

- Những từ bị lược đi là những động từ mạnh, hình ảnh ấn tượng, thú vị, nếu loại bỏ đi những từ này thì đoạn văn sẽ mất đi sự sinh động và độc đáo.

4. Ghi nhớ : (sgk/ 28).

Phần 3 : Luyện tập.

- Làm bài tập ở sgk/28, 29.
- Đọc phần đọc thêm.
- Học bài cũ, chuẩn bị bài Luyện nói, quan sát, tưởng tượng, so sánh và nhận xét trong văn miêu tả.

Tiết 86.87

Luyện nói quan sát, tưởng tượng, so sánh và nhận xét

trong văn miêu tả

- **Phần 1:**
 - + Đọc các câu hỏi trong bài học sgk/35. 36. 37.
 - + Trả lời các câu hỏi vào vở bài tập hoặc vở soạn bài .
- **Phần 2 :** Nội dung bài học. Các em ghi vào vở bài học.

I. Củng cố kiến thức.

- Vai trò, tầm quan trọng, ý nghĩa của việc luyện nói.
- Yêu cầu của việc luyện nói.
 - + Chọn vị trí trình bày sao cho có thể nhìn thấy người nghe.
 - + Dựa vào dàn ý, nói rõ ràng, mạch lạc.

- + Biết nói với âm lượng vừa đủ, có ngữ điệu, diễn cảm.
- + Tác phong mạnh dạn, tự tin.
- + Nghe và nhận xét phần trình bày của bạn để rút kinh nghiệm.

II. **Luyện tập.** Làm bài tập sgk/35.36.37.

Bài 1: trang 36 sgk.

a. Nhân vật Kiều Phương.

- + Hình dáng: gầy, mặt lợt lem, tóc ngang vai, dáng vẻ thanh mảnh
- + Lời nói: nhẹ nhàng, hóm hỉnh
- + Hoạt động: say sưa vẽ tranh, hoạt bát, khi bị mắng thì xịu mặt xuống rồi lại hát véo von và làm việc

b. Anh trai của Kiều Phương.

- **Hình dáng:** gầy, cao, đẹp trai.
- **Tính cách:** ganh ghét, đố kị, nhỏ nhen, hẹp hòi, vô tâm.
- Người anh trong bức tranh với người anh thực của Kiều Phương khác. Người anh trong bức tranh của Kiều Phương là người mơ mộng, trong sáng và suy tư.

Bài 2 : trang 36 sgk.

Dàn ý kể về người anh/ chị mình.

- Mở bài: Giới thiệu qua về anh chị, tuổi, nghề nghiệp.
- Thân bài: Kể và tả chi tiết.
 - + Hình dáng: đặc điểm về khuôn mặt, dáng người, mái tóc, đôi mắt... (chọn ra đặc điểm nổi bật nhất đặc tả).
 - + Tính tình: nêu những đức tính tốt của anh/ chị đó (hiền hòa, cởi mở, hài hước, sâu sắc...).
 - + Trong cách ứng xử với mọi thành viên trong gia đình.
- Kết bài: Nêu cảm nghĩ, tình cảm của mình đối với anh/ chị đó.

Bài 3 : trang 36 sgk.

Lập dàn ý cho một bài văn miêu tả một đêm trăng nơi em ở.

- Mở bài: Không gian, địa điểm của đêm trăng.

- Thân bài: Miêu tả chi tiết đêm trăng.

+ Hình ảnh bầu trời: cao, nhiều sao.

+ Vàng trăng: tròn, sáng tỏ mọi vật.

+ Cây cối một màu đen, khi có trăng những phiến lá sáng lấp lánh.

+ Nhà cửa sáng rực ánh điện, ánh sáng hắt qua các ô cửa kính muôn màu.

+ Có thể sử dụng các hình ảnh so sánh.

+ Bầu trời được điểm tô bởi những ngôi sao nhỏ xíu như những viên kim cương lấp lánh đính trên một bộ váy đen tuyệt đẹp.

+ Vàng trăng tròn như chiếc đĩa bạc khổng lồ, lấp lánh.

- Kết bài: Nêu cảm xúc của em về đêm trăng (cảm giác trong lành, thanh bình).

Bài 4 : trang 36 sgk. Tả cảnh biển (chọn biển Vũng Tàu hoặc Nha Trang)

- Mở bài: Dịp nghỉ lễ, nghỉ hè em theo gia đình tới biển Nha Trang nghỉ mát

- Thân bài: Khung cảnh biển Nha Trang

+ Cảnh biển vào buổi sáng: mặt nước trong xanh, sóng nhẹ vỗ vào bờ, mặt trời nhô lên từ biển

+ Mọi người nô đùa, tắm biển đông vui, ồn ào

+ Cảnh biển khi mặt trời lên cao: bầu trời cao vợi vợi, nước biển xanh ngọc bích, sóng dào dạt vào bờ.

+ Trên bờ biển vắng người, chỉ có những bãi cát dài lấp lánh dưới nắng, chỉ có những cánh hải âu trên không

- Kết bài: Nêu cảm xúc của em khi được đi du lịch biển.

Bài 5: trang 37 sgk.

- Hình ảnh người dũng sĩ trong trí tưởng tượng của em:

+ Người dũng sĩ sinh ra trong hoàn cảnh có ai đó gặp nạn

+ Hình dáng: cao to, vạm vỡ, gương mặt trẻ trung

+ Hành động: hành hiệp trượng nghĩa, giúp đỡ người yếu thế, tiêu diệt kẻ xấu

+ Dũng sĩ: có sức khỏe phi thường, có thể đánh bại mọi kẻ xấu

+ Phẩm chất nổi bật của dũng sĩ: dũng cảm, kiên cường, hào phóng, hào sảng.

Tiết 88

Luyện tập (Có thể kiểm tra thường xuyên)

I. Ôn tập lí thuyết:

- Tóm tắt và nắm được nội dung và nghệ thuật các văn bản đã học.
 - + Bài học đường đời đầu tiên.
 - + Sông nước Cà Mau.
 - + Vượt thác.
 - + Bức tranh của em gái tôi.
- So sánh là gì? Các kiểu so sánh và tác dụng của so sánh.
- Nắm được thế nào là văn miêu tả.
- Quan sát, tưởng tượng, so sánh và nhận xét trong văn miêu tả.

II. Luyện tập.

- Làm những bài tập trong sgk.
- Em hãy viết đoạn văn miêu tả lại một nhân vật yêu thích trong các văn bản đã học ở kì 2.
- Viết một đoạn văn trình bày cảm nhận của em về vùng Cà Mau qua bài Sông nước Cà Mau đã học.